

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Esej

Obecné poznatky

Funkční styl: odborný, umělecký

Slohový postup: výkladový, úvahový, umělecký

Charakteristika: **Esej** předpokládá odborné znalosti autora, které se týkají zpracovávaného tématu. V eseji jsou využívány prvky stylu odborného i uměleckého vždy s ohledem na autora (autorský styl). Cílem eseje je zamyslet se nad příslušným problémem a využít k tomu odborných znalostí a pro vyjádření i prvků uměleckých (snaha o vyvolání uměleckého zážitku).

Kompozice: **Esej** velmi připomíná úvahu, avšak závěr je většinou uzavřený, tedy autor dochází k určitému subjektivnímu náhledu na daný problém, který byl předmětem eseje.

Syntax: Užití vět je rozmanité – jednoduché i souvětí, ale vždy by měly být srozumitelné, logicky na sebe navazovat. Lze využít rozmanitá interpunkční znaménka (středníky, dvojtečky apod.).

Lexikum: Užití jazykových prostředků je velmi rozmanité – neutrální, ale i obrazná pojmenování.

Specifikum:
Výrazně se uplatňuje autorský styl.

Příklad:

Nalezni typické znaky pro daný slohový útvar dle následujícího schématu:

- funkční styl
- funkce
- kompozice
- větné a jazykové prostředky
- výpovědní význam

Rozmarné léto

Jak je to léto rozmarné, jak je ten život rozmarný, jak jsem rozmarná....!?

Co je rozmarnější? Léto, ti tři postarší muži, poposedávající v podmračeném počasí v lázních a tlachajících o smyslech i nesmyslech, Kateřina, znučená a z rozmaru porušívši ten uctyhodný manželský slib, slib ženy, která by měla ctít svého muže a starat se o něho a být mu až do hrobu věrnou ženou. (Zajímavé, že se takto dříve o mužích nesdílelo. Jejich nevěra nebyla snad ani nebyla hodnocena jako nevěra, anebo byla, ale ne tak závažnou mužovou chybou.). Kdopak by mohl být rozmarnější než to nejrozmarnější mládí přinášející Anna, snad i její Arnoštek. Asi bych se měla opravit – její. Arnoštek toužil být Annin, ale ve skutečnosti byl?

Ten rok bylo léto tak rozmarné, že místo sluníčka a tepla a koupání a přeplněných lázní, byly tyto opuštěné, smutné, tiché. Jen odkudsi zpod přístřešku, kde obvykle se občerstvovali návštěvníci lázní, kteří znaveni dováděním ve vodě, okouzlení těly opačného pohlaví, se osvěžovali studenou limonádou, odvážlivci chlazeným pivem, byly slyšet tlumené hlasy. (Opět nutno poznamenat, že láska ke stejnému pohlaví se tehdy nedovolovala. Byl to hřích nad hříchy největší.)

Při bedlivějším poslechu byly hlasy naprosto zřetelné. Bylo zřejmé, že jejich nositelé jsou již uctihodní postarší muži, dle dikce jejich vyjadřování a témat, která rozebírali, byli zkušení, světem protřelí. Anebo se tak tvářili, že spolkli celou moudrost života, avšak pravda mohla být zcela jinde, že?! Trápilo je počasí, trápila je prázdná plovárna, ale zejména je trápila nuda. Když by nebylo normálně, kdyby nebylo rozmarně, tak by rozhodně se bylo o mnohém rozumnějším a smysluplnějším povídat, na mnohé rozmarnější se dívat než na sebe navzájem. Co také bylo na zkušeném majiteli lázní, na panu Antonínu Důrovi, zajímavého, než že byl dosud úspěšným provozovatelem letní plovárny, že byl ženatý a s Kateřinou dodržovali obvyklé manželství, že momentálně byl rozpačitý z toho podivného léto. Stejně by se dali ohodnotit ti dva zbývající. Co bylo zajímavé na abbém Rochovi, anebo na vysloužilém plukovníkovi Hugovi. Možná jen, že byli opravdu zkušení, protože moudra, vycházející z jejich úst se zdála podložena realitou prožití.

Vrz a vrz, to kola komediantského vozu ohlašovala příchod nových, aspoň na chvíli tří dní, návštěvníků města, kteří, jak se dále ukázalo, přinesli do života všech obyvatel městečka, ale zejména našich tří, vlastně čtyř známých mnohou rozmarnost. Představitelé skutečného umění, provazolezec Arnoštek a jeho pomocnice, krásná a koketní Anna, dorazili do městečka, aby předvedli kus svého „kumštu“. Jejich příchod rozvířil hladiny, dosud poklidného místa. Na plovárně hlasy utichly, poté byly slyšet jen vzdechy a následovaly ještě tlumenější hovory. To se ti tři s vášnivostí v hlase domlouvali, co podniknout, co jim ta nečekaná návštěva může přinést a jak jim pomoci z nudy. Hlasy tří zkušených mužů s ohledem na možnou žárlivost Kateřiny ještě více zeslabily na své intenzitě, to když pan Důra poznamenal, že ta dívka je velmi, ale velmi rozmarná.

Poznamenal, anebo když to tak neřekl, tak to tak rozhodně myslel, protože lze určitě vyvodit z jeho následujícího jednání. Co by mohlo být podivnější, a tak trochu i směšného, než jak se ti tři pánové snažili vzbudit zájem u blond'atého a dlouhovlasého a slad'oučkého a mlad'oučkého dívčího stvoření.

Anna si byla vědoma své přitažlivosti a moci, a tak tři dny, co se rozhodli s Arnoškem pobýt v městečku, měli se stát pro ni vzrušujícími. Postupně se o ni pokoušeli Antonín, dokonce i kněžským slibem svázaný rozvážný abbé, následně i pan Hugo. Postupovali přesně v pořadí, jak bylo uvedeno. Ani jeden však nenašel naplnění svých tužeb, jen do jejich života koketka Anna přinesla mnohem více rozmarnosti, než jaké přineslo toho roku to rozmarné léto. Anebo s Antonínem více zamávala jeho Kateřina, která možná z trucu, navzdory, anebo i z manželské nudy, se rozhodla oplatit Anotnínovu zhýralost vzplanutou láskou k Arnoškovi.

Ined, co zjistila, že mladého provazochodce miluje, sbalila všechny své věci, sebe hlavně, a připravena porušit před bohem slíbenou věrnost za Arnoškem. Osídlila již tak těsnou maringotku, rozložila se v ní s odhodláním posloužit Arnoškovi po všech stránkách. Čím začít? Jistě – úklidem a vařením. To přece ta mladá dívka nemohla Arnoškovi dostatečně poskytnout, že si i vy myslíte? Anně vůbec Kateřina v jejich skromném příbytku nevadila. Ona přece měla mnohem důležitější práci. Za to Arnošek zrozpačitel, pan Důra se však radoval. Bylo na čím? Jasně že bylo, ale musel být „nad věcí“ a situaci, kterou Kateřina přivodila, neřešit. To se totiž nenosilo, aspoň toho rozmarného léta.

Radost ale netrvala dlouho. Komedianti po menších neúspěších – Arnoškova nehoda, Anniny nenaplněné záměry v lásce – se po třech dnech sebrali a s vrz a vrz se odebrali na další „štaci“. A Kateřina? Jak lze očekávat, ta mužovi odpustila, vrátila se. Co by si bez ní Antonín počal? A tak nezbývalo, než Důra, Roch a Hugo se usadili tam, kde jejich dobrodružství začala. Zapomněli si, že byli soky v lásce, nezapomněli však, že to léto je tak rozmarné!!!

Otázkou je, zda souhlasím, zda takové léto je rozmarné. Snad by bylo, kdyby bylo, snad by nebylo, kdyby i bylo. Velmi individuální. Mně spíše to Rozmarné léto připadalo lehce naivní stran všech zúčastněných. Takto se chovat? Takto se tvářit? Takto žít? Snad jediná a normální se mi zdála Kateřina. Utekla, protože se její manžel díval jinam, vrátila se včas, když cítila, že u Arnoška nemá šanci, a dala i manžilkovi náležitě na vědomí, že on je tím viníkem. Prostě normální ženská.